

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

Departamenti i Politikave Bujqësore dhe Tregtisë /Departman Poljoprivrednih Politika i
Trgovine/Department of Agriculture Policy and Trade

DATË/A:	12.02.2018
REFERENC/Ë:	04- 80/18
PËR/ZA/TO:	z.Nenad Rikalo, Ministër i MBPZHR-së <i>Nenad Rikalo</i>
CC:	
PËRMES/PREKO/THROUGH:	z.Kapllan Halimi, Sekretar i Përgjithshëm i MBPZHR-së <i>Kapllan Halimi</i>
NGA/OD/FROM	Isuf Cikaqi, Drejtor i Departamentit të Politikave Bujqësore dhe Tregtisë <i>Isuf Cikaqi</i>
TEMA/SUBJEKAT/SUBJECT:	Programi për Pagesat Direkte për vitin 2018

I nderuar z. Ministër,

Në kornizën e zbatimit të politikave të Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural për zhvillimin e sektorit bujqësor dhe rural për periudhën 2014-2020, Departamenti i Politikave Bujqësore dhe Tregtisë ka përgatitë: Programi për Pagesat Direkte për vitin 2018, në kuadër të të cilit janë përcaktuar dhe adresuar objektivat strategjike të zhvillimit të bujqësisë:

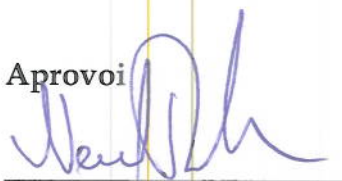
- Rritja e konkurrueshmëris dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor;
- Rritja e të hyrave në fermë;
- Rritja e rendimentit;
- Zvogëlimi i importit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit;
- Zvogëlimi i shpenzimeve të prodhimit;
- Rritja e kapaciteteve përpunuese;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

Në kuadër të Programit për Pagesat Direkte për vitin 2018, prioritet i veçantë iu është dhënë këtyre sektorëve:

Programi për pagesat direkte për vitin 2018

Nr.	Sektorët që do të mbështeten përmes pagesave direkte	Buxheti planifikuar 2018 (€)
1	Pagesat direkte për sipërfaqet e mbjellura të grurit	6,750,000.00
2	Pagesat direkte për sipërfaqet e mbjellura të farës së grurit	150,000.00
3	Pagesat direkte për sipërfaqet e mbjellura të elbit	50,000.00
4	Pagesat direkte për sipërfaqet e mbjellura të thekrës	30,000.00
5	Pagesat direkte për sipërfaqet e mbjellura të misrit	2,700,000.00
6	Pagesat direkte për sipërfaqet e mbjellura të lulediellit	20,000.00
7	Pagesa direkte për vreshtat ekzistues	2,150,000.00
8	Pagesa direkte për verë të prodhuar dhe deklaruar zyrtarisht	350,000.00
9	Pagesa direkte për pemishtet ekzistuese	1,250,000.00
10	Pagesa direkte për prodhimtarinë e materialit fidanor të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit mbi nënshartesat vegjetative	100,000.00
11	Pagesat direkte për sipërfaqet e mbjellura me perime	1,700,000.00
12	Pagesa direkte për bujqësi organike	100,000.00
13	Pagesa direkte për lopë dhe buallica qumështore	4,200,000.00
14	Pagesa direkte për dele	1,700,000.00
15	Pagesa direkte për dhi	150,000.00
16	Pagesa direkte për bletë	2,000,000.00
17	Pagesa direkte për qumështin sipas kategorive të cilësisë	1,100,000.00
18	Pagesa direkte për pulat vojse	300,000.00
19	Pagesa direkte për thëllëza	25,000.00
20	Pagesa direkte për dosa në riprodhim	25,000.00
21	Pagesa direkte për therjet e raportuara të gjedhit	75,000.00
22	Pagesa direkte për akuakulturë	75,000.00
	Buxheti total për vitin 2018	25,000,000.00

Aprovoi

13/02/2018

**Nenad Rikalo, Ministër i Bujqësisë,
Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural**

Data

PAGESAT DIREKTE PËR: GRURË, FARË TË GRURIT, ELB, THEKËR, MISËR, LULEDIELLI, PERIME NË FUSHË TË HAPUR, PEMISHTE EKZISTUESE, VRESHTA EKZISTUESE, VERË E PRODHUAR DHE E DEKLARUAR ZYRTARISHT, MATERIAL FIDANOR TË PEMËVE DRUFRUTORE DHE HARDHISË SË RRUSHIT TË PRODHUARA MBI NËNSHARTESA VEGJETATIVE DHE PRODHIMTARI ORGANIKE

1. LEGJISLACIONI REFERUES:

- Ligji Nr. 03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 56, datë 27.07.2009);
- Ligji Nr. 04/L-090 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 për Bujqësi dhe Zhvillim Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28, datë 16.10.2012);
- Ligji Nr. 03/L-016 për Ushqimin (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 49, datë 25.03.2009);
- Ligji Nr. 03/L-029 për Inspeksionin Bujqësor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 45, datë 12.01.2009);
- Ligji Nr 04/L-085 për Bujqësi Organike (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28, datë 16.10.2012);
- Ligji Nr. 2003/5 i Kosovës për Farërat (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 8, datë 15.12.2006);
- Ligji Nr. 02/L-8 për Verërat (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 9, datë 01.02.2007);
- Ligji Nr. 04/L-019 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit Nr. 02/L-8 për Verërat (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 13, datë 01.09.2011);
- Ligji Nr. 2004/13 për Materialin Fidanor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 22, datë 01.03.2008);
- Ligji Nr 04/L-120 për Mbrojtjen e Bimëve (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 01, datë 17.01.2013);
- Udhëzimi Administrativ MBPZHR-së për Pagesat Direkte në Bujqësi për vitin 2018.

PAGESAT DIREKTE PËR SIPËRFAQET E MBJELLA TË GRURIT

1. PËRSHKRIMI I SEKTORIT TË DRITHËRAVE / GRURIT:

Sektori i drithërave është me rëndësi strategjike dhe ekonomike për vendin, duke u bazuar në resurse natyrore dhe numrin e madh të fuqisë punëtore të angazhuar në këtë sektor. Rëndësia e këtij sektori qëndron edhe në ndikimin që ka në zhvillimin e sektorëve të tjerë, si të blegtorisë dhe agro-përpunimit.

Në Kosovë, për vite me radhë mesatarisht mbillen prej 70000 deri 90000 hektarësh me grurë. Rendimentet mesatare të arritura nëpër vite sillen rreth 4 t/h, varësisht nga kushtet

agroklimatike dhe prodhuese të vendit tonë, si dhe masat e ndërmarra agroteknike nga ana e fermerëve.

Në vitet e fundit kemi një zhvillim më intensiv të sektorit dhe është e dukshme rritja e sipërfaqeve të mbjella me grurë, krahasuar me vitet e mëparshme.

Për të pasur një zhvillim të qëndrueshëm të sektorit, kërkohet të vazhdohet edhe më tutje me mbështetje përmes pagesave direkte. Kjo mënyrë e mbështetjes do të ndikojë drejtpërdrejt në zvogëlimin e kostos së prodhimit dhe rritjen e të ardhurave të fermerit. Përmes kësaj mbështetjeje të sektorit me synohet të arrihet rritja e prodhimit të grurit. Aktualisht Kosova i plotëson nevojat e veta rreth 70-80% të konsumit me grurë.

2. ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS:

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh rritjen e konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor. Mbështetja direkte e mbjelljeve vjeshtore (grurit) do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Sigurimi dhe siguria e ushqimit, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsytet e përkrahjes së sektorit, duke marrë për bazë numrin e madh të fermerëve të cilët punojnë në këtë sektor, si dhe duke pasur parasysh resurset natyrore të vendit.

3. QËLLIMI I PROGRAMIT:

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët kultivojnë drithëra/grurë.

3.1. Objektivat e programit:

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Përmirësimi i konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

3.2. Objektivat specifike:

- Rritja e rendimentit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit;
- Zvogëlimi i shpenzimeve të prodhimit;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

4. PËRFITUESIT:

4.1. Fermerët që kultivojnë drithëra/grurë:

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kultivojnë grurë dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

4.2. Shtrirja gjeografike:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

5. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT/APLIKUESIT:

- Duhet të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;

- Të jenë pronar të sipërfaqes prej së paku 2 ha tokë të mbjella me grurë;
- Parcela e mbjellë me grurë duhet të jetë së paku 0.20 ha e pandarë;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira, duhet të jetë e kontraktuar së paku për një vit;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira duhet të jetë së paku 0.50 ha e pandarë.

6. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit (vetëm për personat juridik);
- Dëshmi për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridik);
- Dëshmi nga kadastra mbi sipërfaqen e tokës së punueshme në pronësi ose kopjen e kontratës që dëshmon disponueshmërinë e tokës bujqësore;
- Kontrata për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira (e lidhur në mes të dy palëve qiradhënësit dhe qiramarrësit);
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.

7. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe/ha , në vlerë prej 150 €/ha.
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë të mbjellë/kultivojnë grurë me sipërfaqe së paku 2 ha dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

8. REALIZIMI I PAGESAVE:

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të hektarëve të mbjellë/kultivuar dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të fermerëve/aplikuesve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

9. MËNYRA E APLIKIMIT:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjas 45 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtoritë Komunale për Bujqësi.

10. BUXHETI I PLANIFIKUAR:

Për pagesat direkte (subvencionim) të sipërfaqeve të mbjella/kultivuara me grurë është 6,700,000.00 €.

11. IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT:

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

PAGESAT DIREKTE PËR SIPËRFAQET E MBJELLURA TË FARËS SË GRURIT

1. PËRSHKRIMI I SEKTORIT TË DRITHËRAVE / FARËS SË GRURIT:

Kosova aktualisht i plotëson nevojat me farë gruri rreth 10-15%. Për shkak të kostos së lartë të prodhimit, një pjesë e fermerëve e shfrytëzojnë farën vetanake për mbjelljen e grurit (rreth 20% e tyre).

Procesi i prodhimit të farës së grurit është një veprimtari ekonomikisht e kushtueshme, duke i marrë për bazë fazat e prodhimit si: sigurimi i farës cilësore, shumëzimi, para kultura, inspektimet fushore, përpunimi, etiketimi, mostrimi i farës si dhe masat shtesë të mbrojtjes. Mbështetja e prodhuesve të farës së grurit do të ndikojë në uljen e kostos së prodhimit të farës.

Përmes kësaj mbështetjeje synohet të arrihet sigurimi i farës së grurit brenda vendit, me qëllim të rritjes së rendimentit dhe përmirësimit të cilësisë së grurit të prodhuar.

2. ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS:

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh rritjen e konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor. Mbështetja direkte e mbjelljeve vjeshtore (farë gruri) do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Sigurimi dhe siguria e ushqimit, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsytet e përkrahjes së këtij sektori, duke marrë për bazë kërkesat e tregut dhe resurset natyrore të vendit.

3. QËLLIMI I PROGRAMIT:

Mbështetja direkte e fermerëve prodhues të farës së grurit.

3.1. Objektivat e programit:

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Përmirësimi i konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

3.2. Objektivat specifike:

- Rritja e rendimentit të grurit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit të farës së grurit dhe grurit merkantil;
- Zvogëlimi i shpenzimeve të prodhimit;
- Rritja e kapaciteteve përpunuese;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

4. PËRFITUESIT:

4.1. Fermerët që kultivojnë farë të grurit:

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kultivojnë farë të grurit dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

4.2. Shtrirja gjeografike:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

5. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT/APLIKUESIT:

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të kenë të mbjellë së paku **5 ha** me grurë për prodhimin e farës;
- Të posedojnë kontratën me kompaninë prodhuese të farës;
- Parcela e mbjellë me grurë për farë ose e marrë me qira për mbjelljen e grurit për farë, duhet të jetë së paku **1 ha** e pandarë;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira duhet të jetë e kontraktuar së paku për një vit;
- Fara e varietetit të grurit të mbjellë duhet të jetë në Listën e Farërave të Lejuara.

Tab.1. VARIETETET E GRURIT NË LISTEN E FARËRAVE TË LEJUARA

Nr.	Varieteti	Nr.	Varieteti
1	EVROPA 90	31	EUCLIDE
2	POBEDA	32	Kg 56-S
3	RENEZANSA	33	VIZIJA
4	Mv SUBA	34	KRISTINA
5	Mv KOLO	35	PLANETA
6	Mv TOBORZO	36	ESPERIA
7	Mv MARSALL	37	VITTORIO
8	Mv MAKARONI	38	STENDAL
9	Mv BERES	39	ZANZIBAR
10	AGROUNIJA PRIMA	40	SIMONIDA
11	MAKEDONSKA RODNA	41	ZVEZDANA
12	NIKOL	42	VULKAN
13	PROFETA	43	ALTEZZA
14	ANDALOU	44	ADELAIDE
15	BASTIDE	45	ANTILLE
16	AGROUNIJA	46	LUCIJA
17	MAKEDONSKA RANA	47	KATARINA
18	EXOTIC	48	KRALJICA
19	Bc RENATA	49	Bc ANICA
20	Bc MIHELCA	50	SOSTHEME
21	MIA	51	DARDANIA-1
22	MATEA	52	ZEMUNSKA ROSA
23	GABI	53	AURELIA
24	EPIDOC	54	FARINELLI
25	APACHE	55	ORCAS
26	ARLEQUIN	56	CELLULE
27	ANDINO	57	NOGAL
28	BALATON	58	ANDALUSIA
29	Bc PRIMA	59	BISANZIO
30	SIRTAKI		
Varietete standarde (krahasues):Evropa 90			

6. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit (vetëm për personat juridik);
- Dëshmi për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridik);
- Dëshmi për sasinë e dorëzuar të grurit në kompaninë prodhuese të farës (duhet të dorëzohet pas realizimit të procesit të korrje-shirjeve të grurit për prodhimin e farës);
- Dëshmi nga kadastra mbi sipërfaqen e tokës së punueshme në pronësi ose kopjen e kontratës që dëshmon disponueshmërinë e tokës bujqësore;
- Kontrata për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira, (e lidhur në mes të dy palëve qiradhënësit dhe qiramarrësit).
- Dëshmi mbi kategorinë e farës së grurit të mbjellë;
- Formulari për sipërfaqet e mbjella me grurë për prodhimin e farës e verifikuar nga MBPZHR-ja;
- Raporti i Inspektoratit fito sanitar - AUV nga inspektimet fushore I dhe II (duhet të dorëzohet pasi të realizohen inspektimet fushore);
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.

7. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe-ha , në vlerë prej **250 €/ha**.
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë të mbjellë/kultivojnë grurë për prodhimin e farës me sipërfaqe së paku **5 ha** dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.
- Pas realizimit të dy inspektimeve fushore nga ana e inspektorëve fito sanitarë - AUV, nëse parcelat i plotësojnë kriteret për prodhim të farës së grurit, atëherë subvencionimi do të bëhet në vlerë prej **250 €/ha**. Ndërsa, nëse parcelat nuk i plotësojnë kriteret për prodhim të farës së grurit dhe refuzohen, atëherë fermerët do të përfitojnë vetëm subvencionin për prodhimtarinë e grurit merkantil në vlerë prej **150 €/ha**.

8. MËNYRA E IMPLEMENTIMIT:

Pas verifikimit të dokumentacionit, realizohen dy inspektime në terren nga ana e inspektorëve fito sanitarë - AUV. Inspektimi i parë realizohet pas ngallimit të grurit, ndërsa inspektimi i dytë realizohet pas dy javëve, te sipërfaqet e mbjella me grurë për farë (Përgjegjës për inspektim është Inspektorati fito sanitar AUV), dhe në fund bëhet lëshimi i raportit për sipërfaqet e grurit për farë, të pranuar dhe ato të refuzuara.

9. REALIZIMI I PAGESAVE:

Pas përfundimit të inspektimeve dhe hartimit të listave përfundimtare të përfituesve, dhe kompletimit të dokumentacionit bëhet pagesa e fermerëve përfitues vetëm për sipërfaqet e pranuar për farë të grurit dhe dëshmisë mbi sasinë e dorëzuar të grurit për prodhimin

e farës, bazuar në rendimentin mesatar të grurit për vitin aktual. Pagesat bëhen në xhironlogaritë bankare të fermerëve/aplikuesve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

10. MËNYRA E APLIKIMIT:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjatë **45 ditë** nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtorinë Komunale për Bujqësi.

11. BUXHETI I PLANIFIKUAR:

Për pagesat direkte (subvencionim) të sipërfaqeve të mbjella/kultivuara të grurit për farë është 150,000.00 €.

12. IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

PAGESAT DIREKTE PËR SIPËRFAQET E MBJELLURA TË ELBIT

1. PËRSHKRIMI I SEKTORIT TË DRITHËRAVE / ELBIT:

Elbi është produkt i rëndësishëm në prodhimtarinë e birrës dhe ushqimin e kafshëve. Në Kosovë, mesatarisht mbillen rreth 1,141 ha me elb, rendimenti mesatar ndër vite sillet rreth 3 t/ha, varësisht nga kushtet agroklimatike të vendit tonë, si dhe masat e ndërmarra agroteknike.

Për të pasur një zhvillim të qëndrueshëm të sektorit, kërkohet mbështetje direkte përmes subvencionimit. Kjo mënyrë e mbështetjes do të ndikojë drejtpërdrejtë në zvogëlimin e kostos së prodhimit dhe rritjen e të ardhurave të fermerit. Përmes mbështetjes së sektorit me pagesa direkte, synohet të rritet prodhimtaria e elbit.

2. ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS:

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh rritjen e konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor. Mbështetja direkte e mbjelljeve me elb do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Sigurimi i ushqimit për kafshë, përdorimi si produkt i rëndësishëm në prodhimtarinë e birrës si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsytet e përkrahjes së këtij sektori, duke marrë për bazë numrin e fermerëve të cilët merren me këtë sektor dhe resurset natyrore të vendit.

3. QËLLIMI PROGRAMIT:

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët kultivojnë drithëra/elb.

3.1. Objektivat e programit:

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Përmirësimi i konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

3.2. Objektivat specifike:

- Rritja e rendimentit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit;
- Zvogëlimi i shpenzimeve të prodhimit;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

4. PËRFITUESIT:

4.1. Fermerët që kultivojnë drithëra/elb:

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë të mbjellë/kultivojnë elb dhe i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

4.2. Shtrirja gjeografike:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

5. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT/APLIKUESIT:

- Duhet të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të jenë pronar të sipërfaqes prej së paku 1 ha tokë të mbjelle me elb;
- Parcela e mbjellë me elb duhet të jetë së paku 0.20 ha e pandarë;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira, duhet të jetë e kontraktuar së paku për një vit;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira duhet të jetë së paku 0.50 ha e pandarë.

6. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit (vetëm për personat juridik);
- Dëshmi për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridik);
- Dëshmi nga kadastra mbi sipërfaqen e tokës së punueshme në pronësi ose kopjen e kontratës që dëshmon disponueshmërinë e tokës bujqësore;
- Kontrata për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira (e lidhur në mes të dy palëve – qiradhënësit dhe qiramarrësit);
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.

7. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe/ha, në vlerë prej 150 €/ha.
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë të mbjellë/kultivojnë elb me sipërfaqe së paku 1 ha dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

8. REALIZIMI I PAGESAVE:

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të hektarëve të mbjellë dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhironlogaritë bankare të fermerëve/aplikuesve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

9. MËNYRA E APLIKIMIT:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjatë **45 ditë** nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtoritë Komunale për Bujqësi.

10. BUXHETI I PLANIFIKUAR:

Për pagesat direkte (subvencionim) të mbjelljes së elbit është 50,000.00 €.

PAGESAT DIREKTE PËR SIPËRFAQET E MBJELLURA TË THEKRËS

1. PËRSHKRIMI I SEKTORIT TË DRITHËRAVE / THEKRËS:

Në Kosovë, mesatarisht mbillen 500-1000 hektarë me thekër. Rendimenti mesatare ndër vite sillet rreth 2.5 t/ha, varësisht nga kushtet agro klimatike të vendit tonë, si dhe masat e ndërmarra agroteknike.

Për të pasur një zhvillim të qëndrueshëm të sektorit, kërkohet mbështetje direkte përmes pagesave direkte - subvencionimit. Kjo mënyrë e mbështetjes do të ndikojë drejtpërdrejt në zvogëlimin e kostos së prodhimit dhe rritjen e të ardhurave të fermerit. Përmes mbështetjes të sektorit me pagesa direkte, synohet të rrite prodhimtaria e thekrës.

2. ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS:

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh rritja e konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor. Mbështetja direkte e mbjelljeve me thekër do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Sigurimi i ushqimit për kafshë, përdorimi në industrinë e ushqimit si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsytet e përkrahjes së këtij sektori, duke marrë për bazë numrin e fermerëve të cilët merren me këtë sektor dhe resurset natyrore të vendit.

3. QËLLIMI PROGRAMIT:

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët kultivojnë drithëra/thekër.

3.1. Objektivat e programit:

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Përmirësimi i konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

3.2. Objektivat specifike:

- Rritja e rendimentit;

- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit;
- Zvogëlimi i shpenzimeve të prodhimit;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

4. PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR:

4.1. Fermerët që kultivojnë drithëra / thekër:

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kultivojnë thekër dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

4.2. Shtrirja gjeografike:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

5. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT/APLIKUESIT:

- Duhet të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të jenë pronar të sipërfaqes prej së paku 1 ha tokë të mbjelle me thekër;
- Parcela e mbjellë me thekër duhet të jetë së paku **0.20 ha** e pandarë;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira, duhet të jetë e kontraktuar së paku për një vit;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira duhet të jetë së paku **0.50 ha** e pandarë.

6. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimin nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopjen e certifikatës së regjistrimit të biznesit (vetëm për personat juridik);
- Dëshminë për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridik);
- Dëshminë nga kadastra mbi sipërfaqen e tokës së punueshme në pronësi ose kopjen e kontratës që dëshmon disponueshmërinë e tokës bujqësore;
- Kontratën për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira, (e lidhur në mes të dy palëve – qiradhënësit dhe qiramarrësit);
- Dëshmia për pagesën e tatimit mbi pronë.

7. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe/hektar, në vlerë prej **150 €/ha** .
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë të mbjellë/kultivojnë thekër me sipërfaqe së paku **1 ha** dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

8. REALIZIMI I PAGESAVE:

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të hektarëve të mbjellë dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të fermerëve/aplikuesve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

9. MËNYRA E APLIKIMIT:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjatë 45 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtoritë Komunale për Bujqësi.

10. BUXHETI I PLANIFIKUAR:

Për pagesat direkte (subvencionim) të mbjelljes së thekrës është 30,000.00 €.

PAGESAT DIREKTE PËR SIPËRFAQET E MBJELLURA TË MISRIT

1. PËRSHKRIMI I SEKTORIT TË DRITHËRAVE / MISRIT:

Në Kosovë, për vite me radhë mesatarisht mbillen prej 40000 deri 50000 ha me misër. Dominon kultivimi i misrit kokërr edhe pse në vitet e fundit kemi një ndryshim të strukturës në favor të rritjes së sipërfaqeve të mbjella me misër foragjer.

Rendimenti mesatar i misrit nëpër vite sillet nga 3.5 deri në 4.5t/ha, varësisht nga kushtet agro klimatike të vendit tonë, si dhe masat e ndërmarra agroteknike.

Për të pasur një zhvillim të qëndrueshëm të sektorit, kërkohet të vazhdohet edhe më tutje përmes mbështetjes direkte. Kjo masë mbështetëse do të ndikojë drejtpërdrejtë në zvogëlimin e kostos së prodhimit dhe rritjen e të ardhurave të fermerit.

Përmes kësaj mbështetjeje synohet të arrihet sigurimi i vetëmjaftueshmërisë me ushqim të koncentruar për kafshë (misër). Kjo mbështetje do të ketë ndikim edhe në uljen e kostos së prodhimeve blegtorale dhe përmirësimin e cilësisë.

2. ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS:

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh rritjen e konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor. Mbështetja direkte e mbjelljeve pranverore (misër) do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Sigurimi dhe siguria e ushqimit, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsytet e përkrahjes së këtij sektori, duke marrë për bazë numrin e madh të fermerëve të cilët merren me këtë sektor dhe resurset natyrore të cilat i ka vendi.

3. QËLLIMI PROGRAMIT:

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët kultivojnë misër.

3.1. Objektivat e programit:

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Përmirësimi i konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

3.2. Objektivat specifike:

- Rritja e rendimentit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimeve;
- Zvogëlimi i shpenzimeve të prodhimit;
- Shfrytëzimi i kapaciteteve përpunuese të ushqimit të kafshëve;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore dhe industrisë përpunuese.

4. PËRFITUESIT:

4.1. Fermerët që kultivojnë misër:

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë mbjellë / kultivojnë misër dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

4.2. Shtrirja gjeografike:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

5. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT/APLIKUESIT:

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të jenë pronar të sipërfaqes prej së paku 1 ha tokë të mbjellë me misër;
- Parcela e mbjellë me misër duhet të jetë së paku 0.20 ha e pandarë;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira, duhet të jetë e kontraktuar së paku për një vit;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira duhet të jetë së paku 0.50 ha e pandarë.

6. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhirrologarinë bankare të aplikuesit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit (vetëm për personat juridik);
- Dëshmi për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridik);
- Dëshmi nga kadastra mbi sipërfaqen e tokës së punueshme në pronësi ose kopjen e kontratës që dëshmon disponueshmërinë e tokës bujqësore;
- Kontrata për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira (e lidhur në mes të dy palëve – qiradhënësit dhe qiramarrësit);
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.

7. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe/hektar, në vlerë prej 150 €/ha.
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë mbjellë/kultivojnë misër me sipërfaqe së paku 1 ha dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

8. REALIZIMI I PAGESAVE:

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të hektarëve të mbjellë dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhironlogaritë bankare të fermerëve/aplikuesve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

9. MËNYRA E APLIKIMIT:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjatë 45 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtorinë Komunale për Bujqësi.

10. BUXHETI I PLANIFIKUAR:

Për pagesat direkte (subvencionim) për mbjellje të misrit është 2,700,000.00 €.

11. IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT:

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

PAGESAT DIREKTE PËR SIPËRFAQET E MBJELLURA TË LULEDIELLIT

1. PËRSHKRIMI I SEKTORIT TË DRITHËRAVE / LULEDIELLIT:

Luledielli është kulturë industriale dhe luan rol të rëndësishëm në industrinë ushqimore dhe atë përpunuese. Përdoret si lëndë e parë në industrinë e vajit, ushqim për kafshët (bimë e gjelbër, e silazhuar) si dhe mbetje të përpunimit industrial (bërsi). Në vitet e '80-'90-ta kjo kulturë është kultivuar në sipërfaqe të mëdha në tokat bujqësore të Kosovës, duke arritur në rreth 200 hektarë, me rendiment mesatar rreth 2000 kg për hektar.

Në Kosovë, për vite me radhë nuk është kultivuar luledielli, por në vitet e fundit ka filluar të shfaqet interesimi për kultivimin e kësaj kulture vajore. Për të pasur një zhvillim të qëndrueshëm të sektorit, kërkohet të vazhdohet edhe më tutje mbështetja direkte përmes subvencionimit. Kjo mbështetje do të ndikojë drejtpërdrejt në zvogëlimin e kostos së prodhimit dhe rritjen e të ardhurave të fermerit.

Përmes kësaj mbështetjeje synohet të arrihet sigurimi i lëndës së parë për prodhimin e vajit dhe ushqimit të koncentruar për bagëti. Ky veprim do të ketë efekt edhe në uljen e kostos së prodhimeve blegtorale dhe përmirësimin e cilësisë.

2. ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS:

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh rritjen e konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor. Mbështetja direkte e mbjelljeve pranverore (luledielli) do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Sigurimi dhe siguria e ushqimit, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsyt e përkrahjes së këtij sektori, duke marrë parasysh interesin për zhvillimin e kësaj kulture bujqësore dhe resurset natyrore të vendit.

3. QËLLIMI I PROGRAMIT:

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët kultivojnë luledielli.

3.1. Objektivat e programit:

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Përmirësimi i konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

3.2. Objektivat specifike:

- Rritja e rendimentit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit;
- Zvogëlimi i shpenzimeve të prodhimit;
- Shfrytëzimi i kapaciteteve përpunuese të ushqimit të kafshëve;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore dhe industrisë përpunuese.

4. PËRFITUESIT:

4.1. Fermerët që kultivojnë luledielli:

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë mbjellë/kultivojnë luledielli dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

4.2. Shtrirja gjeografike:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

5. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT/APLIKUESIT:

- Duhet të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të jenë pronar të sipërfaqes prej së paku 1 ha tokë të mbjelle me luledielli;
- Parcela e mbjellë me luledielli, duhet të jetë së paku 0.20 ha e pandarë;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira, duhet të jetë e kontraktuar së paku për një vit;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira duhet të jetë së paku 0.50 ha e pandarë.

6. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit (vetëm për personat juridik);
- Dëshmi për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridik);
- Dëshmi nga kadastra mbi sipërfaqen e tokës së punueshme në pronësi, ose kopja e kontratës që dëshmon disponueshmërinë e tokës bujqësore;
- Kontrata për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira (e lidhur në mes të dy

- palëve – qiradhënësit dhe qiramarrësit);
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.

7. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe/hektar, në vlerë prej **150 €/ha**.
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë mbjellë/kultivojnë luledielli së paku **1 ha** dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

8. REALIZIMI I PAGESAVE:

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të hektarëve të mbjellë dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të fermerëve/aplikuesve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

9. MËNYRA E APLIKIMIT:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjatë **45 ditë** nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtoritë Komunale për Bujqësi.

10. BUXHETI I PLANIFIKUAR:

Për pagesat direkte (subvencionim) të mbjelljes së Lulediellit është 20,000.00 €.

11. IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT:

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

PAGESAT DIREKTE PËR SIPËRFAQET E MBJELLURA ME PERIME

1. PËRSHKRIMI I SEKTORIT PERIMET NË:

Sipërfaqja e tokës bujqësore e mbjellë me perime në Kosovë është rreth 14,656 hektarë. Kulturat perimore të cilat kultivohen në sipërfaqe më të mëdha janë: speci, domatja, qepa, shalqiri, lakra etj.

Kultivimi i perimeve është i përqendruar kryesisht në luginën e Anadrinit, në trekëndëshin që ndodhet në fushën e Dukagjinit në mes të Rahovecit, Gjakovës dhe Prizrenit si dhe në Anamoravë. Rreth 3,000 hektarë me specia kultivohen në këtë pjesë. Shalqiri është kultura tjetër me rëndësi, përderisa prodhimi i domateve ka një rritje të sipërfaqeve të kultivuara si në fushë të hapur e po ashtu edhe në ambiente të mbrojtura (serra).

2. ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS:

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Programi për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh rritjen e konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor. Mbështetja direkte e sektorit të perimeve do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti. Sigurimi dhe siguria e ushqimit, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsyet e përkrahjes së këtij sektori, duke marrë për bazë numrin e madh të fermerëve të cilët merren me këtë sektor dhe resurset natyrore të vendit.

3. QËLLIMI I PROGRAMIT:

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët kultivojnë perime.

3.1. Objektivat e programit:

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Përmirësimi i konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

3.2. Objektivat specifike:

- Rritja e rendimentit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit;
- Zvogëlimi i shpenzimeve të prodhimit;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

4. PËRFITUESIT:

4.1. Fermerët që kultivojnë perime:

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë mbjellë/kultivojnë perime dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

4.2. Shtrirja gjeografike:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

5. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT/APLIKUESIT:

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të kenë të mbjellë së paku **0.50 ha** me perime;
- Parcela e mbjellë me perime në fushë të hapur duhet të jetë së paku **0.20 ha** e pandarë;
- Parcela e mbjellë me perime në ambiente të mbrojtura (serra) duhet të jetë së paku **0.10 ha** e pandarë;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira, duhet të jetë e kontraktuar së paku për një vit;
- Sipërfaqja e tokës bujqësore e marrë me qira për ta mbjellë me perime në fushë të hapur, duhet të jetë së paku **0.20 ha** e pandarë;
- Sipërfaqja e tokës bujqësore e marrë me qira për ta mbjellë me perime në ambiente të mbrojtura (serra), duhet të jetë së paku **0.10 ha** e pandarë;
- Fermerët/aplikuesit që kultivojnë dhe aplikojnë për kulturën perimore kungull, të kenë kontratë të noterizuar për shitjen e kungullit me ndonjërin nga kompanit që realizojnë grumbullimin dhe përpunimin e kungullit, ose me ndonjërin nga

kompanit tregtare që merren edhe me shitjen/tregtimin e kulturave perimore, e të cilat kanë së paku 5 pika tregtare në rrjetin e tyre (vlen vetëm për fermeret që kultivojnë kungull me sipërfaqe mbi 2 ha).

6. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit (vetëm për personat juridik);
- Dëshmi për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridik);
- Dëshmi nga kadastra mbi sipërfaqen e tokës së punueshme në pronësi ose kopjen e kontratës që dëshmon disponueshmërinë e tokës bujqësore;
- Kontrata për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira (e lidhur në mes të dy palëve – qiradhënësit dhe qiramarrësit);
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.
- Kontrata e noterizuar me ndonjëren nga kompanit që realizojnë grumbullimin dhe përpunimin e kungullit, ose me ndonjëren nga kompanit tregtare që merren edhe me shitjen / tregtimin e kulturave perimore, e të cilat kanë së paku 5 pika tregtare në rrjetin e tyre (vlen vetëm për fermeret që kultivojnë kungull me sipërfaqe mbi 2 ha).

7. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe-hektarë të mbjellë me perime, në vlerë prej 300 €/ha.
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë mbjellë/kultivojnë perime, me sipërfaqe së paku 0.50 ha dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

8. REALIZIMI I PAGESAVE:

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të hektarëve të mbjellë dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të fermerëve/aplikuesve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

9. MËNYRA E APLIKIMIT:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjatë 45 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtorinë Komunale për Bujqësi.

10. BUXHETI I PLANIFIKUAR :

Për pagesat direkte (subvencionim) të perimeve në fushë të hapur është 1,700,000.00 €.

11. IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT:

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

Tab. 2. Kulturat perimore që kultivohen dhe që do të mbështeten përmes programit të pagesave direkte

Nr	Emri i kulturës perimore
1	Patatja
2	Domatja
3	Patëllxhani zi
4	Speci
5	Kungulli i Misirit
6	Kungullesha
7	Trangulli
8	Shalqiri
9	Pjepri
10	Lakra
11	Lulelakra
12	Spinaqi
13	Sallata (të gjitha varietetet)
14	Pangjari
15	Majdanozi
16	Preshi
17	Qepa
18	Rrepka
19	Hudhra
20	Fasulja monokulturë
21	Karrota
22	Asparagu
23	Brokoli
24	Kungulli

Sqarim: në sipërfaqen e njejtë të tokës bujqësore ose në të njejten serrë, brenda një viti, fermeri/aplikuesi mund të kultivoj disa here perime të llojeve të ndryshme, mirë po subvencionimin do ta marr vetëm një (1) herë brenda vitit. Pra nuk mund të marr subvencion, për sipërfaqen e njejtë, me shumë se një herë brenda një viti.

PAGESAT DIREKTE PËR VRESHTAT EKZISTUESE

1. PËRSHKRIMI I SEKTORIT - RËNDËSIA E VRESHTARISË:

Sektori i vreshtarisë është me rëndësi strategjike dhe ekonomike për vendin, duke u bazuar në resurse natyrore dhe në numrin e madh të fuqisë punëtore të angazhuar në këtë sektor. Rëndësia e këtij sektori qëndron edhe në ndikimin që ka në zhvillimin e sektorëve të tjerë, si në sektorin e verërave dhe agro-përpunimit.

Sipas të dhënave nga kadastra e vreshtave në Kosovë aktualisht janë rreth 3,068 ha me vreshta dhe më shumë se 5000 fermerë që merren direkt me kultivimin e vreshtit.

Në vitet e fundit kemi një zhvillim më intensiv të sektorit, janë bërë investime të rëndësishme në sektorin e vreshtave dhe verërave. Për të pasur një zhvillim të qëndrueshëm të sektorit, kërkohet vazhdimi i mbështetjes direkte përmes subvencionimit. Kjo mbështetje do të ndikojë drejtpërdrejt në zvogëlimin e kostos së prodhimit dhe rritjen e të ardhurave të fermerit.

Përmes kësaj mbështetjeje synohet të arrihet mirëmbajtje e vazhdueshme e sipërfaqeve aktuale dhe shtimi i sipërfaqeve të reja me vreshta.

2. ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS:

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh rritjen e konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor. Mbështetja direkte e mirëmbajtjes së sipërfaqeve më vreshta do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Sigurimi dhe siguria e ushqimit, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsytet e përkrahjes së këtij sektori, ruajtja dhe zgjerimi i sipërfaqeve me vreshta, ndalimi i imigrimit nga zonat rurale në zonat urbane si dhe duke marrë për bazë numrin e madh të fermerëve të cilët merren me këtë sektor dhe resurset natyrore të vendit.

3. QËLLIMI PROGRAMIT:

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët kultivojnë vreshta (rrush).

3.1. Objektivat e programit:

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Mirëmbajtja e vazhdueshme e vreshtave ekzistuese;
- Përmirësimi i konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

3.2. Objektivat specifike:

- Rritja e rendimentit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit;
- Zvogëlimi i kostos së prodhimit;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

4. PËRFITUESIT:

4.1. Fermerët që kultivojnë vreshta (rrush):

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë të mbjellë/kultivojnë vreshta (rrush) dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

4.2. Shtrirja gjeografike:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

5. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT/APLIKUESIT:

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të kenë të mbjellë së paku **0.10 ha** me vreshta;
- Parcela e mbjellë me vreshta duhet të jetë së paku **0.05 ha** e pandarë;
- Sipërfaqja e vreshtit e marrë me qira duhet të jetë e kontraktuar së paku për një vit;
- Sipërfaqja e vreshtit e marrë me qira duhet të jetë së paku **0.10 ha** e pandarë.

6. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit për personat juridik;
- Dëshmi për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridik);
- Dëshmi nga kadastra e vreshtave mbi sipërfaqen e vreshtit - certifikata origjinale e vreshtit (ky dokument merret në Departamentin e Vreshtarisë dhe Verërave në Rahovec);
- Kontrata për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira (e lidhur në mes të dy palëve – qiradhënësit dhe qiramarrësit);
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.

7. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe/hektarë në vlerë prej **1000 €/ha.**;
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë të mbjellë/kultivojnë së paku **0.10 ha** vreshta dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi;

8. REALIZIMI I PAGESAVE:

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve, bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të hektarëve të mbjellë dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesa bëhen në xhirollogaritë bankare të fermerëve/aplikuesve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

9. MËNYRA E APLIKIMIT:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjatë **45 ditë** nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtoritë Komunale për Bujqësi.

10. BUXHETI I PLANIFIKUAR:

Për pagesat direkte (subvencionim) të vreshtave ekzistues është **2,150,000.00 €**.

11. IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT:

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

PAGESAT DIREKTE PËR VERËN E PRODHUAR DHE TË DEKLARUAR ZYRTARISHT

1. PËRSHKRIMI I SEKTORIT - RËNDËSIA E VERËTARISË:

Sektori i verëtarisë është me rëndësi ekonomike për vendin, duke u bazuar në resurset natyrore dhe numrin e madh të fuqisë punëtore të angazhuar. Rëndësia e tij qëndron edhe në ndikimin që ka në zhvillimin e sektorëve të tjerë dhe në aspektin socio - ekonomik për rajonet vreshtare.

Në vitet e 80-a Kosova kishte eksport mbi 30 milion litra verë e cila kryesisht eksportohej në Gjermani. Sipas të dhënave nga kadastra i vreshtave aktualisht janë 3,068 ha me vreshta dhe më shumë se 5000 fermer që merren direkt me kultivimin e vreshtit.

Në vitet e fundit kemi një zhvillim më intensiv të sektorit, ku janë bërë investime të rëndësishme në sektorin e verërave. Kompanitë prodhuese të verërave dhe prodhimeve të tjera nga rrushi dhe vera (25 sosh) të licencuara nga MBPZHR, kanë bërë investime të konsiderueshme që nga linjat e pranimit e deri te mbushtoret më moderne. Për të pasur një zhvillim të qëndrueshëm të sektorit të verëtarisë, kërkohet vazhdimi i mbështetjes përmes subvencionimit. Kjo masë mbështetëse do të ndikoj drejtpërdrejt në ngritjen e cilësisë, mirëmbajtjen e verës, deklarinimin zyrtar dhe rritjen e eksportit të verës.

2. ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS:

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural dhe Strategjisë për Vreshtari dhe Verëtari 2016-2021 parasheh përmirësimin e konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor. Mbështetja direkte për verën e prodhuar dhe të deklaruar zyrtarisht në Departamentin për Vreshtari dhe Verëtari do të kontribuoj në realizimin e kësaj objekteve.

Sigurimi dhe siguria e ushqimit, si dhe rritja e të ardhurave për fermerët dhe kompanitë prodhuese janë edhe arsytet e përkrahjes së kësaj mase, pastaj ruajtja dhe zgjerimi i sipërfaqeve me vreshta, modernizimi i kapaciteteve përpunuese, si dhe duke pas parasysh rëndësinë e kësaj industrie.

3. QËLLIMI I PROGRAMIT:

Mbështetja direkte e kompanive prodhuese të verës.

3.1. Objektivat e programit:

- Rritja e rentabilitetit të kompanive prodhuese të verës;
- Luftimi i informalitetit dhe rritja e deklarimit zyrtar;
- Rritja e prodhimit të verës së prodhuar dhe të deklaruar zyrtarisht me qëllimin e ruajtjes së cilësisë dhe krijimin e identitetit për verën Kosovare;

3.2. Objektivat specifike:

- Përmirësimi i cilësisë së verës së prodhuar;
- Rritja e nivelit të formalizimit dhe deklarimeve zyrtare;
- Vendosja në sistemin zyrtar të kontrollit të prodhimit të verës.

4. PËRFITUESIT:

4.1 Kompanitë prodhuese të verërave të licencuara nga MBPZHR

- Përfitues do të jenë kompanitë prodhuese të verërave të licencuara nga MBPZHR të cilat plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

4.2. Shtrirja gjeografike:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

5. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË KOMPANITË PRODHUESE TË VERËS:

- Aplikuesit duhet të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Aplikuesit duhet që deri më datë 10 Dhjetor 2017 në Departamentin e Vreshtarisë dhe Verëtarisë të deklarojnë të dhënat për deklarimin përfundimtar të vjeljes së rrushit për vjeljet e vitit 2017.
- Aplikuesit duhet që deri më datë 15 Janar 2018 në Departamentin e Vreshtarisë dhe Verëtarisë të deklarojnë të dhënat e prodhimit vjetor të verës për vjeljet e vitit 2017.

6. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës për përfaqësuesin e subjektit /kompanisë;
- Konfirmimi nga banka për xhirollogarinë bankare të subjektit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit dhe informatat mbi biznesin;
- Kopja e certifikatës së numrit fiskal;
- Dëshmia për obligimet e kryera ndaj ATK-së;
- Dëshmia për deklarimin përfundimtar të vjeljes së rrushit për vjeljet e vitit 2017;
- Dëshmia për deklarimin e prodhimit vjetor të verës për vjeljet e vitit 2017;
- Kopja e licencës së lëshuar nga MBPZHR për ushtrimin e veprimtarisë;
- Dëshmia për pagesën e tatimit mbi pronë.

7. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për litër verë të prodhuar dhe deklaruar zyrtarisht, në vlerë prej 0,04 €/litër;

8. REALIZIMI I PAGESAVE:

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve bëhet pagesa për litër verë të prodhuar dhe deklaruar zyrtarisht të verifikuara nga inspektorët e AZHB-së dhe zyrtarët e Departamentit të Vreshtarisë dhe Verëtarisë.

Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të kompanive prodhuese të verës, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

9. MËNYRA E APLIKIMIT:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të kompanive prodhuese të verës për pagesa direkte të verës së prodhuar dhe të deklaruar zyrtarisht zgjatë 45 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtorinë Komunale për Bujqësi.

10. BUXHETI I PLANIFIKUAR:

Për pagesat direkte për litër verë të prodhuar dhe deklaruar zyrtarisht është 350,000.00 €.

11. IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT:

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë dhe Departamenti i Vreshtarisë dhe Verëtarisë.

PAGESAT DIREKTE PËR PEMISHTET EKZISTUESE

1. PËRSHKRIMI I SEKTORIT - RËNDËSIA E PEMËTARISË:

Sektori i pemëtarisë është me rëndësi strategjike dhe ekonomike për vendin, duke u bazuar në resurse natyrore dhe numrin e madh të fuqisë punëtore të angazhuar në këtë sektor. Rëndësia e këtij sektori qëndron edhe në ndikimin që ka në zhvillimin e sektorëve të tjerë, si në sektorin e prodhimit të materialit fidanor dhe agro-përpunimit.

Aktualisht në Kosovë janë të mbjella rreth 8000 ha, me pemë të të gjitha llojeve. Për të pasur një zhvillim të qëndrueshëm të sektorit, kërkohet mbështetje përmes pagesave direkte. Kjo mbështetje do të ndikojë drejtpërdrejtë në zvogëlimin e kostos së prodhimit dhe rritjen e të ardhurave të fermerit. Përmes kësaj mbështetjeje synohet të arrihet mirëmbajtje e vazhdueshme e sipërfaqeve aktuale dhe zgjerimi i sipërfaqeve të reja me pemë.

2. ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS:

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh rritjen e konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor. Mbështetja direkte e sipërfaqeve të tokës bujqësore të mbjella me pemë do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Sigurimi dhe siguria e ushqimit, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsye të përkrahjes së këtij sektori, ruajtja dhe zgjerimi i sipërfaqeve me pemë, ndalimi i migrimit nga zonat rurale në zonat urbane si dhe duke marrë për bazë numrin e madh të fermerëve të cilët merren me këtë sektor dhe resurset natyrore të vendit.

3. QËLLIMI I PROGRAMIT:

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët kultivojnë pemë.

3.1. Objektivat e programit:

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Mirëmbajtja e vazhdueshme e pemishteve ekzistuese;
- Përmirësimi i konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

3.2. Objektivat specifike:

- Rritja e rendimentit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit;
- Zvogëlimi i kostos së prodhimit;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

4. PËRFITUESIT:

4.1. Fermerët që kultivojnë pemë:

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë të mbjella/kultivojnë pemë dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

4.2. Shtrirja gjeografike:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

5. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT/APLIKUESIT:

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të kenë të mbjellë së paku 0.50 ha me pemë drufrutore;
- Të kenë të mbjellë së paku 0.20 ha me pemë të imëta (dredhëz, manaferrë, mjedër, aroni dhe boronicë) në fushë të hapur ose në serrë.
- Parcela e mbjellë me pemë drufrutore duhet të jetë së paku 0.20 ha e pandarë;
- Sipërfaqja e pemishteve me pemë drufrutore e marrë me qira duhet të jetë së paku 0.20 ha e pandarë.

- Parcela e mbjellë me pemë të imëta (dredhëz, manaferrë, mjedër, aroni dhe boronicë), në fushë të hapur ose në serrë, duhet të jetë së paku 0.10 ha e pandarë.
- Sipërfaqja e pemishtes me pemë të imëta e marrë me qira duhet të jetë së paku 0.10 ha e pandarë.
- Pemishtja duhet të jetë e mirëmbajtur (e lëvruar ose e mbjella me bari në mes të rreshtave, krasitur, mbrojtur nga sëmundjet dhe dëmtuesit) dhe sistemi i mbjelljes të jetë me renditje të qartë dhe të rregullt të rendeve-rreshtave.

Tab. 3. Kulturat pemëtare që do të mbështeten përmes programit të pagesave direkte, numri minimal i bimëve - pemëve në një (1) hektar

Nr.	Emri i kulturës pemëtare	Nr. minimal i bimëve - pemëve në 1 ha
1	Molla	400
2	Dardha	400
3	Ftoni	500
4	Mushmolla	500
5	Kumbulla	400
6	Kajsia	400
7	Pjeshka	400
8	Qershia	200
9	Vishnja	400
10	Dredhëza	50.000
11	Mjedra	4400
12	Manaferra	1700
13	Boronica	1700
14	Aronia	1700
15	Arra	150
16	Lajthia	330

6. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit për personat juridikë;
- Dëshmi për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridikë);
- Dëshmi nga kadastra mbi sipërfaqen e tokës së punueshme në pronësi ose kopjen e kontratës që dëshmon disponueshmërinë e tokës bujqësore (vlen vetëm për fermerët që aplikojnë për herë të parë);
- Kontrata për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira (e lidhur në mes të dy palëve – qiradhënësit dhe qiramarrësit);
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.

7. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe/hektar, në vlerë prej **400 €/ha**.
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë të mbjellë/kultivojnë së paku **0.50 ha** me pemë drufrutore dhe fermerët të cilët kanë të mbjellë/kultivojnë së paku **0.20 ha** me pemë të imëta (dredhëz, manaferrë, mjedër, aroni dhe boronicë), dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

8. REALIZIMI I PAGESAVE:

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve, bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të hektarëve të mbjellë dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhironlogaritë bankare të fermerëve/aplikuesve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

9. MËNYRA E APLIKIMIT:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjas **45 ditë** nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtoritë Komunale për Bujqësi.

10. BUXHETI I PLANIFIKUAR:

Për pagesat direkte (subvencionim) për pemishtet ekzistuese është **1,250,000.00 €**.

11. IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT:

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

PAGESAT DIREKTE PËR PRODHIMIN E MATERIALIT FIDANOR TË PEMËVE DRUFRUTORE DHE HARDHISË SË RRUSHIT TË PRODHUARA MBI NËNSHARTESA VEGJETATIVE

1. PËRSHKRIMI I SEKTORIT - RËNDËSIA E MATERIALIT FIDANOR:

Zhvillimi i suksesshëm i pemëtarisë intensive varet në radhë të parë nga prodhimtaria cilësore e materialit fidanor, nga varietete më të mira të përfituara përmes seleksionimit klonal, të kultivuara në nënshartesat më të përshtatshme.

Suksesi në krijimin e pemishteve intensive komerciale, në radhë të parë varet nga cilësia i fidanëve, prandaj kësaj prodhimtarie gjithmonë duhet t'i kushtohet kujdes i veçantë, sidomos sigurimit të materialit fillestar, i cili para së gjithash duhet të jetë i shëndoshë për nga gjendja shëndetësore dhe pastërtia varietore, sepse vetëm në këtë mënyrë mund të garantohet prodhimtaria e qëndrueshme e pemishtes.

Vitet e fundit është rritur në mënyrë të dukshme interesimi i fermerëve për prodhimin e materialit fidanor të pemëve të prodhuara mbi nënshartesa vegetative. Sektori i

pemëtarisë e veçanërisht prodhimtaria e fidanëve konsiderohet sektor me rendësi ekonomike. Përmes kësaj mbështetjeje synohet të arrihet përmirësimi i teknikave të prodhimit të fidanëve të pemëve dhe aplikimit të teknologjive të reja që bëjnë të mundur rritjen e vazhdueshme të cilësisë dhe shtimin e numrit të fidanëve të pemëve drufrutore.

2. ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS:

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh rritjen e konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor. Mbështetja direkte në prodhimin e fidanëve të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit mbi nënshartesa vegetative do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Ngritja e cilësisë, rritja e numrit të fidanëve të pemëve drufrutore, si dhe shtimi i të ardhurave të fermerëve janë edhe arsytet e përkrahjes së këtij sektori, duke marrë për bazë numrin e fermerëve të cilët veprojnë në këtë sektor dhe resurset natyrore të vendit.

3. QËLLIMI PROGRAMIT:

Mbështetja direkte e fermerëve - subjekteve të cilët prodhojnë fidanë të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit mbi nënshartesa vegetative.

3.1. Objektivat e programit:

- Rritja e sipërfaqeve të mbjella me pemë drufrutore;
- Rritja e sipërfaqeve të mbjella me vreshta;
- Rritja e të hyrave në fermë;
- Zvogëlimi i importit;
- Përmirësimi i konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

3.2. Objektivat specifike:

- Përmirësimi i cilësisë së materialit fidanor të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit mbi nënshartesa vegetative;
- Aplikimi i teknologjive bashkëkohore - mbjellja intensive;
- Përmirësimi i strukturës varietore;
- Zvogëlimi i kostos së prodhimit të fidanëve të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit mbi nënshartesa vegetative;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

4. PËRFITUESIT:

4.1. Fermerët - subjektet që prodhojnë material fidanor të pemëve dhe hardhisë:

- Përfitues do të jenë fermerët - subjektet të cilët prodhojnë material fidanor të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit mbi nënshartesa vegetative dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

4.2. Shtrirja gjeografike:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

5. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT / APLIKUESIT:

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të posedojnë së paku 0.50 ha tokë bujqësore (në pronësi të tyre ose të marrë me qira);
- Sipërfaqja e tokës bujqësore e marrë me qira, duhet të jetë e kontraktuar së paku për 2 (dy) vite;
- Fermeri - subjekti, gjatë vitit kalendarik 2018, duhet të prodhojë së paku 5000 fidanë të pemëve drufrutore ose hardhisë së rrushit mbi nënshartesa vegetative.

6. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhirollogarinë bankare të subjektit;
- Kopja e certifikatës së biznesit dhe informatën mbi biznesin;
- Kopja e certifikatës së numrit fiskal;
- Dëshmi për obligimet e kryera ndaj ATK-së;
- Kopja e Licencës së MBPZHR-së për prodhimin e materialit fidanor të pemëve;
- Kopja e Licencës së MBPZHR-së për prodhimin e materialit fidanor të hardhisë së rrushit;
- Kopja e deklaramit të sasisë së prodhuar të fidanëve për vitin kalendarik 2018 të vërtetuar nga Inspektori Fito sanitar - AUV (ky dokument merret në DPBT-MBPZHR dhe dorëzohet pasi të kryhet deklarimi i sasisë së prodhuar të fidanëve);
- Kopja e certifikatës fitosanitare mbi gjendjen shëndetësore të fidanëve të prodhuar në vitin kalendarik 2018 (ky dokument dorëzohet pas kryerjes së analizave të fidanëve për gjendjen shëndetësore);
- Procesverbal nga Inspektori Fito sanitar - AUV për posedimin e pemishtes amë të nënshartesave vegetative;
- Procesverbal nga Inspektori Fitosanitar - AUV për posedimin e vreshtit amë të nënshartesave vegetative;
- Për nënshartesat vegetative të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit të importuara, fermeri - subjekti duhet të posedojë këtë dokumentacion: certifikatën fitosanitare për gjendjen shëndetësore të nënshartesave vegetative të lëshuar nga shteti prej të cilit janë importuar ato, dhe dokumentin unik doganor (DUD) që dëshmon se nënshartesat kanë hyrë në Kosovë në mënyrë të rregullt përmes doganës;
- Dëshmi nga kadastra mbi sipërfaqen e tokës së punueshme në pronësi ose kopjen e kontratës që dëshmon disponueshmërinë e tokës bujqësore;
- Kontratën për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira (e lidhur së paku për 2 (dy) vite në mes të dy palëve – qiradhënësit dhe qiramarrësit).
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.

7. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet vetëm për fidanët njëvjeçare;
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët gjatë vitit 2018 prodhojnë së paku 5000 fidanë të pemëve drufrutore ose hardhisë së rrushit mbi nënshartesa vegetative;
- Fermerët që prodhojnë së paku 5000 deri 40000 fidanë të pemëve drufrutore mbi nënshartesa vegetative do të subvencionohen në vlerë prej 0.20 €/fidan;
- Fermerët që prodhojnë mbi 40000 fidanë të pemëve drufrutore mbi nënshartesa vegetative do të subvencionohen në vlerë prej 0.20 €/fidan për 40000 fidanët e parë dhe në vlerë prej 0.15 €/fidan për çdo fidan tjetër mbi këtë numër.
- Fermerët që prodhojnë së paku 5000 e më shumë fidanë të hardhisë së rrushit do të subvencionohen në vlerë prej 0.10 €/fidan;

8. MËNYRA E APLIKIMIT:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjas 45 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtorinë Komunale për Bujqësi.

9. REALIZIMI I PAGESAVE:

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve dhe kompletimit të dokumentacionit bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të fidanëve të prodhuar dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhironlogaritë bankare të fermerëve/subjekteve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

10. BUXHETI I PLANIFIKUAR:

Për pagesat direkte (subvencionim) të fidanëve të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit të prodhuara mbi nënshartesa vegetative është 100,000.00 €.

11. IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

PAGESAT DIREKTE PËR PRODHIMTARINË ORGANIKE

1. PËRSHKRIMI I SEKTORIT - RËNDËSIA E BUJQËSISË ORGANIKE:

Prodhimtaria organike në Kosovë është ende në fazë të hershme të zhvillimit si në prodhim ashtu edhe në konsum, mirëpo sa i përket mundësisë së zhvillimit të këtij sektori konsiderohet se Kosova ka kushte natyrore mjaft të përshtatshme për zhvillimin e saj. Në Kosovë sektori i bimëve medicinale dhe aromatike është mjaftë i konsoliduar dhe për çdo vit ka rritje të sipërfaqeve me këto kultura.

Në Kosovë janë rreth 189 ha të kultivuara me bimë medicinale dhe aromatike.

Duke marrë parasysh se kostoja e certifikimit për prodhimtari organike është mjaft e lartë, ajo edhe ndikon në rritjen e kostos së prodhimit, prandaj subvencionimi i këtij nën sektori është i nevojshëm për konsolidimin e mëtejshëm të tij.

2. ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS:

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, ka për qëllim promovimin dhe përkrahjen e zhvillimit të bujqësisë organike në Kosovë.

Kosova ka potencial për zhvillimin e bujqësisë organike duke u bazuar në mënyrën tradicionale të kultivimit, sidomos në zonat e thella rurale si dhe kërkesën e madhe të këtyre prodhimeve në tregjet e BE - së.

Sigurimi dhe siguria e ushqimit, mbrojtja e ambientit, ruajtja e gjendjes së mirë të tokës, ndalimi i migrimit nga zonat rurale, ulja e kostos së prodhimit, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë arsytet e përkrahjes së këtij sektori.

3. QËLLIMI I PROGRAMIT:

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët merren me prodhimtari organike.

3.1. Objektivat e programit:

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Mirëmbajtja e vazhdueshme e sipërfaqeve me prodhimtari organike;
- Përmirësimi i konkurrueshmërisë dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.
- Rritja e eksportit.

3.2. Objektivat specifike:

- Rritja e sipërfaqeve me prodhimtari organike;
- Rritja e rendimentit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit;
- Zvogëlimi i kostos së prodhimit;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

4. PËRFITUESIT:

4.1. Fermerët të cilët merren me prodhimtari organike.

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët të cilët merren me prodhimtari organike.

4.2. Shtrirja gjeografike:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

5. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT/APLIKUESIT:

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të kenë të mbjellë së paku 0.10 ha me kultura bujqësore me qëllim të prodhimit organik;
- Parcela e mbjellë me kultura bujqësore me qëllim të prodhimit organik duhet të jetë së paku 0.05 ha e pandarë;
- Sipërfaqja e marr me qira, duhet të jetë e kontraktuar së paku për një (1) vit;
- Sipërfaqja e marrë me qira duhet të jetë së paku 0.10 ha;
- Në momentin e aplikimit fermeri duhet të deklaroj se cila kulturë bujqësorë është e mbjelle në ngastrën për të cilën aplikon.

6. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhironlogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit për personat juridikë;
- Dëshmi për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridikë);
- Dëshmi nga kadastra - fleta poseduese dhe kopja e planit për sipërfaqen e tokës bujqësore për të cilën aplikon.
- Kontrata për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira (e lidhur në mes të dy palëve-qiradhënësit dhe qiramarrësit);
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.
- Dëshmi certifikimi për ngastrën - dhe kulturën bujqësore të mbjellë në të. Dëshmia lëshohet nga trupa e kontrollit (trupa certifikuese) e akredituar në nivel të BE-së dhe duhet të dorëzohet pasi të realizohet certifikimi.

7. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe/hektar, në vlerë prej 500 €/ha dhe është vlerë shtesë mbi subvencionimin bazë të kulturës së caktuar bujqësore (p.sh. për 1 ha perime, subvencionimi bazë është 300 €/ha, atëherë nëse është e certifikuar për prodhim organik, fermeri merr edhe shtesën prej 500 €/ha, ose rasti tjetër për 1 ha të mbjellë me bimë medicinale dhe aromatike, subvencionimi bazë është 00 €/ha, atëherë nëse ajo është e certifikuar për prodhim organik, fermeri merr 500 €/ha;
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë të mbjellë/kultivojnë së paku 0.10 ha me kultura bujqësore dhe për te cilën posedojnë dëshminë e certifikimit për prodhim organik.

8. REALIZIMI I PAGESAVE:

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve dhe kompletimit të dokumentacionit bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të hektarëve të mbjellë dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhironlogaritë bankare të fermerëve /aplikuesve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

Sqarim: Prodhimtaria organike ka specifika të veçanta të prodhimit në krahasim me prodhimet e tjera, prandaj gjatë implementimit të Programit të Pagesave Direkte për sektorin e prodhimit të organike duhet pasur kujdes, pasi që fermerët aplikojnë për sipërfaqe të caktuar, por certifikimi i sipërfaqes realizohet nga trupa e kontrollit (trupa certifikuese) dhe në fund të procesit të certifikimit mund të mos certifikohet e tërë sipërfaqja për të cilën ka aplikuar fermeri. Në këtë rast duhet realizuar pagesa vetëm për sipërfaqen që është certifikuar për prodhimtari organike, por jo edhe të merren masat ndëshkimore për sipërfaqen e cila nuk ka arritur t'i plotësoj kriteret për certifikim organik, pasi që kjo nuk nënkupton tentim për mashtrim nga ana e fermerit, por mos përmbushje të standardeve - kriterëve për certifikim të prodhimit organik.

9. MËNYRA E APLIKIMIT:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjas 45 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtorinë Komunale për Bujqësi.

10. BUXHETI I PLANIFIKUAR:

Për pagesat direkte (subvencionimi) për prodhimtari organike është 100,000.00 €.

11. IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT:

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

PAGESAT DIREKTE PËR: LOPË DHE BUALLICA QUMËSHTORE, DELE, DHI, DOSA PËR RIPRODHIM, BLETË, QUMËSHT SIPAS KATEGORIVE TË CILËSISË, PULA VOJSE, THËLLËZA, AKUAKULTURË DHE THERJET E RAPORTUARA TË GJEDHIT

1. LEGJISLACIONI REFERUES:

- Ligji Nr. 03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 56, datë 27.07.2009);
- Ligji Nr. 04/L-090 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 për Bujqësi dhe Zhvillim Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28, datë 16.10.2012);
- Ligji Nr. 03/L-016 për Ushqimin (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 49, datë 25.03.2009);
- Ligji Nr. 03/L-029 për Inspeksionin Bujqësor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 45, datë 12.01.2009);
- Ligji Nr 04/L-085 për Bujqësi Organike (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28, datë 16.10. 2012);

- Ligji Nr. 2004/21 për Veterinarinë (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 18, datë 01.11.2007);
- Ligji Nr. 04/L-191 për Blegtorinë (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 25, datë 08.07.2013);
- Ligji Nr. 02/L-10 për Përkujdesjen Ndaj Kafshëve (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 5, datë 01.10.2006);
- Ligji Nr. 02/L-111 për Bletari (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 35, datë 15.08.2008);
- Ligji Nr.02/L-85 Për Peshkatari dhe Akuakulturë;
- Udhëzimi Administrativ MBPZHR-së Nr. 9/2008 Për Licencimin e aktiviteteve të Akuakulturës;
- Udhëzimi Administrativ MBPZHR-së për Pagesat Direkte në Bujqësi për vitin 2018.

2. RËNDËSIA E BLEGTORISË - PËRSHKRIMI I SEKTORIT

Sektori i blegtorisë zë një vend të rëndësishëm në kuadër të prodhimtarisë bujqësore, duke pasur parasysh që vendi ynë ka resurse të mjaftueshme për zhvillimin e tij. Në sektorin e blegtorisë prodhohen ushqime me vlerë të lartë, si: qumësht, mish, vezë dhe prodhime bletare, andaj ky sektor ndikon drejtpërdrejtë edhe në zhvillimin e prodhimtarisë bimore dhe industrisë agro – përpunuese.

Pavarësisht rezultateve inkurajuese në ngritjen e prodhimtarisë, përmirësimin e cilësisë së prodhimeve dhe resurset të cilat i disponon vendi për zhvillimin e blegtorisë, megjithatë në këtë sektor janë evidente vështirësi të cilat mund të ndikojnë në zhvillimin e përgjithshëm të aktiviteteve blegtorale. Pamundësia e fermerëve për investime me qëllim të rritjes së kapaciteteve, pastaj sistemi kreditues i pavolitshëm, paraqesin vështirësi për prodhimtarinë vendore dhe perspektivën e sektorit.

3. ARSYESHMËRIA E MASËS:

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh intensifikimin e aktiviteteve blegtorale me qëllim të shfrytëzimit të resurseve natyrore të cilat i disponon vendi dhe krijimin e një bujqësie/blegtorie të konsoliduar fitimprurëse me prodhimtari konkurrenente në rajon dhe garanci për shëndetin e konsumatorit.

Ngritja e prodhimtarisë kërkon edhe ngritjen kapaciteteve përpunuese dhe intensifikimin e shkallës së shfrytëzimit të tyre. Vëmendje e veçantë do t'i kushtohet ngritjes së nivelit të sigurisë së ushqimit, gjë që pretendohet të arrihet përmes:

- Ngritjes së madhësisë së fermave dhe modernizimit të teknologjive;
- Aplikimit të standardeve të sigurisë së ushqimit;
- Minimizimit të efekteve anësore në ndotjen e ambientit.

4. QËLLIMI PROGRAMIT:

Mbështetja direkte për fermerët mbarështues të lopëve dhe buallicave qumështore, deleve, dhive, bletëve, dosave për riprodhim, pulave vojse, thëllëzave, qumështit të

freskët (Klasa ekstra, Klasa I-rë dhe Klasa II-të), therjeve të raportuara të gjedhit dhe akuakulturës.

5. OBJEKTIVAT E PROGRAMIT:

5.1 Objektivat e përgjithshme:

- Përmirësimi i të hyrave në fermë;
- Rritja e madhësisë së fermës, dhe
- Siguria e ushqimit.

5.2 Objektivat specifike:

- Intensifikimi dhe ekonomizimi i aktiviteteve blegtorale dhe bletare;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimeve blegtorale;
- Mirëmbajtja e bazës së të dhënave në Sistemin e Identifikimit dhe Regjistrimit të kafshëve AUV;
- Zvogëlimi i ndikimit negativ në mjedis;
- Ndalimi i qarkullimit ilegal të kafshëve;
- Zvogëlimi i kostos së prodhimit;
- Nxitja e aktiviteteve të fermerëve dhe aftësisë konkurruese.

6. PAGESAT DIREKTE PËR LOPË DHE BUALLICA QUMËSHTORE

Gjedhët (duke përfshirë edhe buallicat) janë popullacioni më i madh i kafshëve dhe si i tillë janë bartës të prodhimit të qumështit dhe mishit, prandaj prodhimtaria e gjedhit është veprimtari e pjesës dërmuese të fermave komerciale dhe ekonomive familjare.

Fondi i gjedhit në Kosovë është rreth 258,000 krerë prej të cilave për prodhimitarinë e qumështit janë 135,800 krerë lopë dhe 670 buallica.

6.1.PËRFITUESIT:

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët mbarështojnë lopë dhe buallica qumështore në të gjitha fazat e prodhimit të qumështit dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

6.2. SHTRIRJA GJEOGRAFIKE:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

6.3. KRITERET QËDUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT / APLIKUESIT :

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të mbarështojnë së paku 5 krerë lopë qumështore dhe buallica qumështore ose së paku 5 krerë lopë qumështore dhe buallica qumështore së bashku;
- Kafshët duhet të jenë të matrikuara me matrikulë të Republikës së Kosovës ose shteteve të BE-së;

- Kafshët duhet të jenë të identifikuar dhe të regjistruara në sistemin e Identifikimit dhe Regjistrimit të kafshëve në AUV;
- Numri i kafshëve në fermë dhe në bazën e të dhënave duhet të jetë i përditësuar;
- Kafshët duhet të jenë të vaksinuar gjatë vitit 2017, kundër sëmundjes gungore të lëkurës tek gjedhi.

6.4. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit (vetëm për personat juridik);
- Dëshmia për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridik);
- Regjistri i lëshuar nga Praktikat Veterinare të kontraktura nga AUV, duke u bazuar në të dhënat e sistemit të Identifikimit dhe Regjistrimit të kafshëve në AUV;
- Dëshmi-vertetim mbi kryerjen e vaksinimit gjatë vitit 2017, kundër sëmundjes gungore të lëkurës tek gjedhi;
- Dëshmia për pagesën e tatimit mbi pronë.

6.5. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për krerë, në vlerë prej 70 €/krerë;
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët mbarështojnë së paku 5 krerë lopë qumështore apo buallica qumështore ose së paku 5 krerë lopë qumështore dhe buallica qumështore së bashku dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

7. PAGESAT DIREKTE PËR DELET DHE DHITË

Delet dhe dhitë dominojnë në zonat e thella rurale dhe si të tilla janë bartëse të prodhimit të blegtorale. Fondi i deleve dhe dhive në Kosovë është rreth 224,100 krerë, prej të cilave në prodhimtarinë e qumështit janë rreth 193,700 krerë dele dhe 30,400 krerë dhi.

7.1. PËRFITUESIT :

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët mbarështojnë **dele** dhe **dhi** qumështore në të gjitha fazat e prodhimit të qumështit dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

7.2. SHTRIRJA GJEOGRAFIKE:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

7.3. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT / APLIKUESIT:

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të mbarështojnë së paku 30 krerë dele qumështore dhe së paku 20 krerë dhi qumështore, në prodhimtarinë aktive të qumështit;
- Kafshët duhet të jenë të matrikulluara me matrikulë të Republikës së Kosovës ose shteteve të BE-së;
- Kafshët duhet të jenë të identifikuar dhe të regjistruara në sistemin e Identifikimit dhe Regjistrimit të kafshëve në AUV;
- Numri i kafshëve në fermë dhe në bazën e të dhënave duhet të jetë i përditësuar;
- Tufa/kopeja duhet të jetë e vaksinuar gjatë vitit 2017, kundër sëmundjes së Brucelozës.

7.3. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhirrologarinë bankare të aplikuesit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit (vetëm për personat juridik);
- Dëshmia për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridik);
- Regjistri i lëshuar nga Praktikat veterinarë të kontraktura nga AUV, duke u bazuar në të dhënat e sistemit të Identifikimit dhe Regjistrimit të kafshëve në AUV;
- Dëshmi-vertetim mbi kryerjen e vaksinimit të tufës/kopesë, gjatë vitit 2017, kundër sëmundjes së Brucelozës;
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.

7.4 MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për krerë, në vlerë prej 15 €/krerë;
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët mbarështojnë së paku 30 krerë dele qumështore dhe së paku 20 krerë dhi qumështore, dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

8. PAGESAT DIREKTE PËR BLETË

Vendi ynë ka kushte të përshtatshme për zhvillimin e bletarisë duke u bazuar në kushtet klimatike, reliefit dhe numrit të madh të bimëve mjaltëdhënëse, të cilat garantojnë prodhimtari rentabile dhe cilësore të mjaltit dhe prodhimeve bletare. Fondi i shoqërive të bletëve / koshereve në Kosovë është rreth 157,005 koshere.

8.1. PËRFITUESIT:

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët mbarështojnë bletë dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

8.2. SHTRIRJA GJEOGRAFIKE:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

8.3. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT / APLIKUESIT:

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të mbarështojnë së paku 30 shoqëri bletësh (koshere);
- Fermerët që kanë 30 deri 50 shoqëri bletësh (koshere) mund ti kenë të vendosura shoqëritë e bletëve (kosheret) maksimumi në dy (2) bletishte, fermerët që kanë mbi 50 deri 200 shoqëri bletësh (koshere) mund ti kenë të vendosura shoqëritë e bletëve (kosheret) maksimumi në pesë (5) bletishte, fermerët që kanë mbi 200 shoqëri bletësh (koshere) mund t'i kenë të vendosura shoqëritë e bletëve (kosheret) maksimumi në shtatë (7) bletishte;
- Fermerët aplikues, në bletishten bazë duhet të kanë së paku 30 shoqëri bletësh;
- Kosheret duhet të jenë të shënuara me Numrin Identifikues të Fermës (NIF);
- Në momentin e kontrollit të fermerit / aplikuesit, në rast se i mungon NIF në koshere, atëherë përjashtohet nga subvencionimi secila koshere pa NIF të shënuar;

8.4. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhironlogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit (vetëm për personat juridik);
- Dëshmia për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridik);
- Kopja e certifikatës për prodhimin organik të mjaltit e cila duhet t'i bashkëngjitet dokumentacionit të aplikimit jo më larg se 10 ditë nga data e certifikimit. Certifikata duhet të jetë e lëshuar nga trupa e kontrollit / trupa certifikuese (vlen vetëm për fermerët e certifikuar për prodhimin e mjaltit organik);
- Dëshmi individuale nga ana e vet fermerit por e vërtetuara nga Drejtoria Komunale për Bujqësi - Komuna, për numrin e shoqërive të bletëve dhe vendendodhjen e shoqërive të bletëve.
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.

8.5. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për shoqëri bletësh (koshere), në vlerë prej 15 € / shoqëri bletësh (koshere), ndërsa fermerët e certifikuar për prodhimtari organike të mjaltit subvencionohen në vlerë prej 30 € / shoqëri bletësh (koshere);

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët mbarësojnë së paku 30 shoqëri bletësh (koshere) dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

9. PAGESAT DIREKTE PËR PULA VOJSE

Sektori i shpezëtarisë, posaçërisht prodhimi i vezëve për konsum është shumë i rëndësishëm dhe mjaft i ndjeshëm në Kosovë, për shkak të strukturës së fermave.

Shpezëtaria ndër vite ka pasur rritje të konsiderueshme falë ekzistimit të kapaciteteve. Sipas të dhënave, ky sektor ka arritur shkallë të lartë të konkurrueshmërisë, vetëmjaftueshmërisë dhe të konsolidimit. Aktualisht fondi i pulave në prodhimtarinë aktive vlerësohet të jetë rreth 2,492,000 pula vojse prej të cilave rreth 1,874,000 pula vojse mbarësohen në kushte intensive të prodhimtarisë.

9.1. PËRFITUESIT:

Përfitues do të jenë fermerët-subjektet mbarështues të pulave vojse në të gjitha fazat e prodhimtarisë aktive të vezëve, dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

9.2. SHTRIRJA GJEOGRAFIKE:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

9.3. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT / APLIKUESIT:

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të mbarësojnë së paku 2000 pula vojse në të gjitha fazat e prodhimtarisë aktive të vezëve;
- Subjekti duhet të jetë i regjistruar në AUV.
- Subjekti duhet të aplikoj programin e vaksinimit;
- Subjekti duhet të aplikon vulosjen e vezëve për treg.

9.4. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Kopja e certifikatës së biznesit;
- Kopja e certifikatës së numrit fiskal;
- Dëshmi për obligimet e kryera ndaj ATK-së;
- Konfirmimin nga banka për xhirologarinë bankare të subjektit;
- Kopja e dëshmisë për numrin dhe origjinën e zogjve një ditor për pula vojse ose të pulave vojse, fatura e furnizimit nga importuesi dhe prodhuesi;
- Për pulat vojse dhe zogjtë një ditor për pulat vojse, fatura e furnizimit vlenë nga data 01 qershor 2017 deri me 31 tetor 2018;

- Certifikata veterinare-shëndetësore e lëshuar nga Praktikat Veterinare të licencuara nga AUV;
- Vërtetimi që është i regjistruar në AUV;
- Dëshmi-vertetim nga veterinari për aplikimin e programit të vaksinimit;
- Dëshmia se aplikon vulosjen e vezëve për treg;
- Dëshmia për pagesën e tatimit mbi pronë;

Sqarim: në rast së subjektet / aplikuesit e realizojnë ndërrimin e turnusit të pulave vojse mbas thirrjes për aplikim, atëherë duhet që të sjellin në AZHB faturat e furnizimi para se të realizohet kontrolla në teren nga ana e Inspektorëve të AZHB-së.

9.5. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për pulë vojse në të gjitha fazat e prodhimtarisë aktive të vezëve sipas madhësisë së tufës;
- Fermeret-subjektet që mbarështojnë së paku 2000 deri 10000 pula vojse do të subvencionohen në vlerë prej 0.50 €/pulë vojse;
- Fermeret-subjektet që mbarështojnë mbi 10000 pula vojse do të subvencionohen në vlerë prej 0.50 €/pulë vojse për 10000 pulat e para dhe në vlerë prej 0.40 €/pulë vojse për çdo pulë vojse tjetër mbi këtë numër.
- Subvencionimi bëhet vetëm për një turnus të prodhimtarisë brenda vitit kalendarik.

10. PAGESAT DIREKTE PËR THËLLËZA

Thëllëzat, shfrytëzohen për prodhimin e mishit dhe vezëve që përmbajnë vlera të larta ushqyese, vitamina, materie minerale dhe konsumohen nga të gjitha kategoritë dhe grupmoshat. Sipas OBSH vezët e thëllëzave përdoren edhe si ushqim dietik dhe për trajtimin e këtyre sëmundjeve: Tensioni arterial, Tuberkulozi, Diabeti, Anemia, Migrena, uljea e kolesterolit, Stresi etj. Lloji i thëllëzave që mbarështohet në Kosovë është Thëllëza Japoneze por mund të ketë edhe nën lloje tjera. Në Kosovë aktualisht mbarështohen rreth 15.000 thëllëza me tendencë të rritjes së popullacionit të tyre.

10.1. PËRFITUESIT:

Përfitues do të jenë fermerët mbarështues të thëllëzave në të gjitha fazat e prodhimtarisë aktive, të cilët janë të regjistruar në regjistrin e fermës dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

10.2. SHTRIRJA GJEOGRAFIKE:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

10.3. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT / APLIKUESIT :

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të mbarështojnë së paku **200 thëllëza**;
- Mbështeten thëllëzat në gjithë ciklin e prodhimit.

10.4. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës; ;
- Konfirmimin nga banka për xhironlogarinë bankare të fermerit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit (vetëm për personat juridik);
- Dëshmia për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridik);
- Certifikata veterinare - shëndetësore e lëshuar nga Praktikat Veterinare të licencuara nga AUV;
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.

10.5. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Pagesa direkte do të bëhet për thëllëzë , në vlerë prej **0.50 €/thëllëzë**;
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët mbarështojnë së paku **200 thëllëza** në të gjitha fazat e prodhimit aktive (vezë & mish) dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

11. PAGESAT DIREKTE PËR DOSAT PËR RIPRODHIM

Derri shfrytëzohet për prodhimtarinë e mishit dhe atë kryesisht në ekonominë familjare. Sipas të dhënave nga analizat zooteknike rezulton se shkalla e shtimit të derrave në vend është 2 pjellje në vit me mesatare 8 gica/pjellje. Fondi i derrave në Kosovë është rreth 44,149 krerë, ndërsa i dosave për riprodhim është rreth 19,000 krerë.

Prodhimtaria e mishit të derrit është orientuar në plotësimin e nevojave të ekonomive familjare me tendencë ngritjen në nivel të fermave komerciale.

11.1. PËRFITUESIT:

Përfitues sipas këtij programi do të jenë fermerët që mbarështojnë dosa për riprodhim në të gjitha fazat e riprodhimit dhe të cilët i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

11.2. SHTRIRJA GJEOGRAFIKE:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

11.3. KRITERET QË DUHET TË PLOTËSOJNË FERMERËT / APLIKUESIT:

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të mbarështojnë së paku 2 dosa për riprodhim aktiv në të gjitha fazat e riprodhimit;
- Kafshët duhet të jenë të matrikuluara me matrikulë të Republikës së Kosovës ose shteteve të BE-së;
- Kafshët duhet të jenë të identifikuar dhe të regjistruara në sistemin e Identifikimit dhe Regjistrimit të kafshëve në AUV;
- Numri i kafshëve në fermë dhe në bazën e të dhënave duhet të jetë i përditësuar;
- Kafshët duhet të jenë të vaksinuar gjatë vitit 2017, kundër murtajës klasike të derrave.

11.4. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËMC:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit (vetëm për personat juridik);
- Dëshmi për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridik);
- Regjistri i lëshuar nga Praktikat veterinare të kontraktura nga AUV, duke u bazuar në të dhënat e sistemit të Identifikimit & Regjistrimit të kafshëve në AUV;
- Dëshmi-vertetim për kryerjen e vaksinimit gjatë vitit 2017, kundër murtajës klasike të derrave.
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë;

11.5. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për krerë, në vlerë prej 20 €/krerë;
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët mbarështojnë së paku 2 krerë dosa për riprodhim dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

12. REALIZIMI I PAGESAVE PËR KRERË TË BAGËTIVE, SHOQËRI TË BLETËVE - KOSHERE, PULA VOJSE DHE THËLLËZA:

Realizimi i pagesave direkte për lopë qumështore, buallica qumështore, dele, dhi, dosa për riprodhim, bletë, pula vojse dhe thëllëza do të bëhet pas kompletimit të dokumentacionit dhe hartimit të listave përfundimtare të përfituesve, sipas numrit të krerëve, numrit të shoqërive të bletëve - koshereve, numrit të pulave vojse dhe numrit të thëllëzave të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të fermerëve/aplikuesve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

13. THIRRJA PËR APLIKIM PËR PAGESA DIREKTE PËR KRERË TË BAGËTIVE, KOSHERE TË BLETËVE, PULAVE VOJSE DHE THËLLËZAVE:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve për pagesa direkte për lopë qumështore, buallica qumështore, dele, dhi, dosat për riprodhim, bletë, pula vojse dhe thëllëza, do të zgjas 45 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtoritë Komunale për Bujqësi.

14. IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT:

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

15. PAGESAT DIREKTE PËR QUMËSHT SIPAS KATEGORIVE TË CILËSISË

Prodhimtaria e qumështit është veprimtari e pjesës dërmuese të fermerëve / blegëtorve komercial dhe ekonomive familjare. Sektori i qumështit është prioritet i aktiviteteve blegtorale për shkak të rëndësisë ekonomike dhe efekteve pozitive në zhvillimin e sektorëve tjerë bujqësorë (prodhimtarisë lavërtarë, prodhimtarisë së mishit, industrisë përpunuese etj.).

Bartës të prodhimtarisë së qumështit janë fermat komerciale të gjedhëve dhe dhenve. Konsumi i qumështit në shkallë vendi vlerësohet të jetë 349,224 ton/vit, ku përmes prodhimit vendorë vlerësohet se plotësohen rreth 80.5% e konsumit ose 282,534 ton/vit.

Sipas të dhënave nga Laboratori i Kontrollit në AUV (Raporti i Projektit Transparenca dhe neutraliteti në marrjen e mostrave dhe pagesën e qumështit të freskët) në vitin 2017 janë analizuar 21,345 mostra, dhe përmirësimi i cilësisë së qumështit ka shënuar ngritje të vazhdueshme. Sipas rezultateve të analizave ka ngritje të cilësisë së qumështit për klasat që mbështeten përmes Programit për Pagesa direkte për 9.5%, gjithnjë sipas raportit të analizave të realizuara, rezulton se qumështit i freskët me destinacion industrinë për punuese për Klasën Extra arrinë në 36.47 %, Klasa I-rë 2.75 % dhe Klasa II-të me 15.32%.

15.1.PËRFITUESIT:

- Përfitues do të jenë fermerët prodhues të qumështit: Klasa ekstra, Klasa I-rë dhe Klasa II-të sipas standardeve të kategorizimit bazuar në legjislacionin në fuqi.

15.2.SHTRIRJA GJEOGRAFIKE:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

15.3.KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË FERMERËT / APLIKUESIT:

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të jenë të regjistruar në regjistrin e bizneseve të Kosovës (personat juridikë);
- Kafshët duhet të jenë të identifikuar dhe të regjistruara në sistemin e Identifikimit dhe Regjistrimit të kafshëve në AUV, numri i kafshëve në fermë dhe në bazën e të dhënave duhet të jetë i përditësuar;
- Të kenë kontratën për shitjen e qumështit me ndonjërin nga qumështoret e licencuara në Kosovë ose me ndonjërin nga pikat e grumbullimit të qumështit të regjistruara si biznese dhe të cilat kanë kontratë me ndonjërin qumështore të licencuar;

- Të ofrojnë dëshmi të lëshuar nga laboratorit i AUV për cilësinë e qumështit të dorëzuar në qumështore ose pikën e grumbullimit të qumështit e cila është e regjistruara si biznes dhe ka kontratë me ndonjë qumështore të licencuar. I pranueshëm për pagese është qumështi i kategorive: Ekstra, Klasi i Parë dhe i Klasi i Dytë;
- Të dorëzojnë së paku 1500 litra qumësht për 3 (tre) muaj (sipas tremujorëve të vitit kalendarik);
- Të ofrojnë dëshmi për sasinë mujore të qumështit të shitur (dorëzuar) në ndonjë qumështore të licencuara në Kosovë ose në ndonjë qumështore të regjistruara si biznese dhe të cilat kanë kontratë me ndonjë qumështore të licencuar;
- Të ofrojnë dëshmi bankare për sasinë mujore të qumështit të shitur (dorëzuar).

15.4. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimin nga banka për xhironlogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit (për persona juridikë), dokumentin i cili vërteton se kush e ka autoritetin që të nënshkruajë për kompaninë;
- Dëshmia për obligimet e kryera ndaj ATK-së (vetëm për personat juridikë);
- Kopja e listës së verifikimit të gjedhëve, të lëshuar nga sektori për Identifikim dhe Regjistrim (I & R) në kuadër të AUV;
- Kopja e kontratës për furnizim me qumësht, të lëshuar nga qumështoret e licencuara në Kosovë ose nga pikat e grumbullimit të qumështit të regjistruara si biznese dhe të cilat kanë kontratë me ndonjë qumështore të licencuar;
- Dëshmia për sasinë e qumështit të dorëzuar në qumështore ose në pikën e grumbullimit të qumështit të regjistruara si biznes dhe e cila ka kontratë me ndonjë qumështore të licencuar;
- Kopja e certifikatës së regjistrimit të biznesit të pikës grumbulluese dhe kopja e kontratës së pikës grumbulluese me ndonjë qumështore të licencuar;
- Dëshmia e pagesës nga banka për sasinë e qumështit të dorëzuar;
- Dëshmia nga AUV për cilësinë e qumështit të dorëzuar;
- Dëshmia për pjesëmarrjen në projektin "Transparenca dhe neutraliteti i marrjes së mostrave të qumështit" (e lëshuar nga Projekti "Transparenca dhe neutraliteti i marrjes së mostrave të qumështit");
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.

15.5. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për litër të qumështit të dorëzuar, sipas kategorive:

1. Ekstra klasë 0.06 €
2. Klasa e Parë 0.04 €
3. Klasa e Dytë 0.02 €

15.6. REALIZIMI I PAGESAVE PËR QUMËSHT SIPAS KATEGORIVE TË CILËSISË:

Realizimi i pagesave direkte për qumështin sipas kategorive të cilësisë, bëhet pas hartimit të listave përfundimtare të fermerëve / përfituesve sipas kategorisë së cilësisë së qumështit. Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të fermerëve / përfituesve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

15.7. THIRRJA PËR APLIKIM PËR PAGESA DIREKTE TË QUMËSHITIT SIPAS KATEGORIVE TË CILËSISË:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve / aplikuesve për pagesa direkte të qumështit sipas kategorive të cilësisë do të publikohet / shpallet çdo 3 (tre) muaj dhe do të zgjasë 30 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtorinë Komunale për Bujqësi.

15.8. IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

16. PAGESAT DIREKTE PËR THERJET E RAPORTUARA TË GJEDHIT

Fondi i gjedheve, është rreth 258,500 krerë, ndërsa AUV raporton se gjatë vitit theren rreth 115,195 krerë. Nga therjet e raportuara vetëm një numër i vogël i krerëve theren në thertoret e licencuara. Therjet ilegale ndikojnë negativisht në implementimin e legjislacionit, ruajtjen e shëndetit të kafshëve, shëndetit publik dhe në ruajtjen e mjedisit.

16.1.PËRFITUESIT:

- Përfitues do të jenë fermerët që mbarështojnë dhe tregtojnë gjedhe të identifikuar me matriculë të Republikës së Kosovës dhe të cilat theren në thertoret e licencuara nga AUV; dhe
- Thertoret e licencuara nga AUV, për kategoritë të sigurisë A, B, C dhe D.

16.2. SHTRIRJA GJEOGRAFIKE:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

16.3. KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT / THERTORET:

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të jenë të licencuara nga AUV për kategoritë të sigurisë A, B, C dhe D;
- Të raportojnë therjet në bazën e të dhënave në Sektorin e Identifikimit dhe Regjistrimit në AUV, sipas dinamikës së paraparë të thertores;
- Gjedhet duhet të jenë të matriculuara me matriculë të Republikës së Kosovës;

16.4. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM:

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit/subjektit;
- Kopja e licencës së lëshuar nga AUV-ja;
- Kopja e certifikatës së biznesit dhe informatat e biznesit;
- Kopja e certifikatës së numrit fiskal;
- Dëshmia për obligimet e kryera ndaj ATK-së;
- Regjistri i kafshëve të therura, i lëshuar nga baza e të dhënave të sektorit të Identifikimit dhe Regjistrimit - AUV, të dëshmuar me pasaportën e kafshës së therur;
- Dëshmi – fletëpagesë, me të cilën vërtetohet se është realizuar pagesa nga thertorja te fermeri, në vlerë prej 30 €/krerë të gjedhit të therur;
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.

16.5. MËNYRA E SUBVENCIONIMIT:

- Subvencionimi bëhet për krerë gjedhi të therur të raportuar, në vlerë prej 50 €/krerë.
- Pagesës në vlerë prej 50 €/krerë u bëhet thertoreve përfituese;
- Thertoret obligohen që vlerën e mjeteve prej 30 euro t'ia paguajnë fermerit në momentin e therjes së gjedhit. Ndërsa vlera e mjeteve prej 20 euro i mbetet thertoresh për shërbim të therjes.

16.6. REALIZIMI I PAGESAVE PËR THERJET E RAPORTUARA TË GJEDHIT:

Realizimi i pagesave direkte për therjet e raportuara të gjedhit, do të bëhet pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve sipas numrit për krerë gjedhesh të therura, të verifikuar nga AZHB. Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të aplikuesve - subjekteve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

16.7. THIRRJA PËR APLIKIM PËR PAGESA DIREKTE PËR THERJET E RAPORTUARA TË GJEDHIT:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të thertoreve për pagesa direkte për therjet e raportuara të gjedhit do të publikohet / shpallet çdo tremujor dhe do të zgjatë 30 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtorinë Komunale për Bujqësi.

16.8. IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT:

Implementimi i programit bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

17. PAGESAT DIREKTE PER SEKTORIN E AKUAKULTURËS

Sektori i akuakulturës në Kosovë krahasuar me vendet e regjionit dhe të Evropës është i vogël edhe pse në vend ka resurse për zhvillimin e këtij sektori. Sipas të dhënave në vend

prodhohen 610 ton/vit mish i freskët i peshkut. Prodhimet kryesisht konsumohet në hoteleri dhe në treg si peshk i freskët.

Ekzistojnë 28 hurdha të peshkut, nga të cilat vetëm njëra nga hurdhat mbarështon llojin e peshkut Krapë ndërsa në 27 hurdhat tjera mbarështohet lloji i peshkut Trofta. Nga hurdhat që janë në prodhimtari aktive, 21 prej tyre prodhojnë për nevoja të hotelerisë, 7 janë me veprimtari të përzier hoteleri dhe plasman në treg.

Struktura e sektorit kryesisht dominohet nga hurdhat e vogla që prodhojnë 10000 kg peshk/vit. Shfrytëzimi i kapaciteteve ekzistuese vlerësohet se është rreth 50 %.

17.1. Objektivat e përgjithshme:

- Përmirësimi i të hyrave në fermë;
- Rritja e madhësisë së fermës;
- Siguria e ushqimit.

17.2. Objektivat specifike:

- Përmirësimi i cilësisë së prodhimeve;
- Shfrytëzimi i kapaciteteve ekzistuese dhe rritja e numrit të fermave të reja;
- Rritja e prodhimtarisë dhe inkurajimi i procesit të përpunimit të peshkut;
- Zvogëlimi i kostos së prodhimit;
- Rritja e furnizimit të tregut me prodhime të akuakulturës /peshk të freskët.

17.3. PËRFITUESIT:

Përfitues do të jenë fermat të cilët mbarështojnë (prodhojnë) peshkun dhe që janë të regjistruar si biznes dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

17.4. SHTRIRJA GJEOGRAFIKE:

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

17.5. KRITERET QË DUHET TË PLOTËSOJNË FERMERËT / APLIKUESIT:

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të shesin së paku 2500 kg peshk të freskët (peshku i gjallë, peshku i mbytur dhe i ftohur në temperatur +5°C i paketuar në vakum) brenda gjashtë (6) muajve, në Republikën e Kosovës ose jashtë vendit (eksport);
- Llojet e pranueshme të peshkut janë Trofta dhe Krapë;
- Të jenë të licencuar nga MBPZHR për zhvillimin e aktiviteteve në akuakulturë;
- Të jenë të regjistruar në AUV.

17.6. DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM;

- Kopja e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Kopja e licencës së MBPZHR;
- Kopja e certifikatës së biznesit;

- Kopja e certifikatës së numrit fiskal;
- Dëshmi për obligimet e kryera ndaj ATK-së;
- Konfirmimi nga banka për xhironlogarinë bankare të subjektit;
- Certifikata veterinare - shëndetësore e lëshuar nga Praktikat Veterinare të licencuara nga AUV;
- Dëshmi për sasinë dhe vendin e origjinës së ushqimit për peshk;
- Dëshmi nga ATK, për sasinë e shitur të peshkut te fresket (peshku i gjalle, i mbytur dhe i ftohur ne temp +5°C i paketuar në vakum);
- Dëshmi se është i regjistruar ne AUV;
- Dëshmi mbi pagesën e tatimit në pronë.

17.7. MËNYRA E SUBVENCONIMIT:

- Subvencionimi do të bëhet për kg të peshkut të shitur në vlerë prej 0.20 euro/kg.
- Do të mbështeten (subvencionohen) të gjithë fermat - pronarët e hurdhave të peshkut që shesin së paku 2500 kg/peshk te fresket (peshku i gjalle, i mbytur dhe i ftohur ne temp +5°C i paketuar në vakum) brenda gjashtë muajve, në Republikën e Kosovës ose jasht vendit (eksport). Llojet e pranueshme të peshkut janë Trofta dhe Krapë.

18.8. THIRRJA PËR APLIKIM PËR PAGESA DIREKTE PËR SEKTORIN E AKUAKULTURËS:

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të subjekteve / aplikuesve për pagesa direkte për sektorin e akuakulturës do të publikohet / shpallet çdo gjashtëmuor dhe do të zgjatë 30 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtoritë Komunale për Bujqësi.

19.9. REALIZIMI I PAGESAVE PËR SEKTORIN E AKUAKULTURËS:

Realizimi i pagesave direkte për sektorin e akuakulturës, do të bëhet pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve sipas sasisë së shitur të peshkut, të dëshmuar me dokument zyrtar të lëshuar nga ATK dhe të verifikuar nga AZHB. Pagesat bëhen në xhironlogaritë bankare të aplikuesve - subjekteve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

17.10. IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT:

Implementimi i programit bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

18. BUXHETI I PLANIFIKUAR:

Për pagesat direkte në sektorët e prodhimtarisë blegtorale është:

Lopë dhe buallica qumështore	4,200,000.00 €
Dele	1,700,000.00 €
Dhi	150,000.00 €
Bletari	2,000,000.00 €

Qumështi sipas kategorive të cilësisë	1,100,000.00 €
Pulat vojse	300,000.00 €
Thëllëzat	25,000.00 €
Dosat për riprodhim	25,000.00 €
Therjet e raportuara të gjedhit	75,000.00 €
Akuakultura	75,000.00 €